

som ere blevne ydede os fra ærede Medlemmer, som høre til Høire, skjøndt jeg tror, at der i deres Opfattelse gjør sig nogen Ensidighed gjældende. Jeg vil anføre et eneste Punkt. Oprindeligt var det foreslaaet, at man skulde gaa meget dybt ned med Beskaffningen, saaledes at man kom til Tjenerestabet, ja endog til Syppiger. Herimod yttrede sig et æret Medlem af Thinget, og det synes jo nu, som om Udvalgets Flertal har forladt det, som var foreslaaet af Forslagsstillerne. Det forholder sig imidlertid ikke ganske saaledes. Jeg tror, at Udvalgets Flertal endnu fastholder sin Overbevisning om, at det har en vis gavnlig Indflydelse paa dem, der have de ringere Indtægter, naar de ogsaa bidrage deres Skjærv til det Offentliges Tarv, at dette er ligesom et Baand, hvorved deres Interesser knyttes til Samfundet. Det kan ogsaa hænde, at den Tid vil komme — og den kommer maaske for Mange af dem — hvor de bedende maa udstrække deres Hænder til Samfundet. Naar man skal række Hænderne bedende ud til Samfundet, saa formilder det den bitre Følelse, som er forbunden hermed, naar man kan sige til sig selv: Dengang da jeg var ung, da ydede ogsaa jeg min Skjærv til at bære Byrderne, og det er derfor retfærdigt af Eder nu at yde mig Gjengjæld. Det har undertiden stor Betydning at erlægge en lille Betaling. Man kommer til at sætte mere Pris paa det, hvorfor man har erlagt en lille Betaling. For en hel Del Aar siden undersøgte jeg Skolevæsenet i Holland, og jeg kan da erindre, at man der søgte at forebygge Skoleforsømmelser ved at lade Forældrene yde et lille Bidrag. Man sagde: Det er nu vor Maade; vi ere sikke paa, at naar Forældrene have betalt lidt derfor, saa lade de nok Børnene komme i Skole. Jeg kan derfor ikke sige, at Flertallet har opgivet den af Forslagsstillerne yttrede Anskuelse, men derimod bragte man i Erfaring, at det ikke alene var her i Kjøbenhavn, at man forbigik Folk med ringere Indtægter, men at det Samme var Tilfældet i flere Kjøbstæder; ja endog i flere Landkommuner. Man søgte derfor ikke at opgibe det at faae en Skat ogsaa af de ringere Indtægter, men man henviste Spørgsmaalets Afgjørelse til Vedtægter; man aabnede en Frihed til at gjøre det og til ikke at gjøre det, haabende, at Indenrigsministeriet gennem Approberingen af Vedtægterne vilde vide at slaa ind paa den rette Vej. Man gjorde i denne Henseende, hvad man gjorde i det Hele taget: Man søgte ikke at krænke de bestaaende Forhold for stærkt, men at gibe Bestemmelserne saaledes, at de enkelte Kommuner med Indenrigs-

ministerens Approbation kunde bevæge sig frit indenfor visse fastsatte Grændser. Men hertil kom, at man gif endnu et Skridt videre, idet der nemlig efter Lovforslaget kan oprettes flere Vigningskommissioner i samme Kjøbstad. Der blev nemlig gjort den væsentlige og velbegrundede Indvending mod Lovforslaget, at Arbeidet vilde blive aldeles uoverkommeligt i Kommuner, der vare saa store som Kjøbenhavn, ja selv i Kjøbstæder, som vare langt mindre, men idet man nu har foreslaaet, at der kan oprettes flere Vigningskommissioner i samme Kjøbstad, har man jo derved, dersom Flertallets Anskuelse skulde vinde Indgang, overvundet de praktiske Vanstueligheder. Saaledes stiller altsaa Udvalgets Flertal sig til dette Spørgsmaal. Der er et Spørgsmaal, som paa-trænger sig mig, hver Gang denne Lov kommer for, og det er Ministeriets Forhold til denne Sag. Naar der er Noget, som man ikke kan forstaa, som man ikke kan forklare sig, kommer man atter og atter til at dvæle derved, og den Stilling, som den høitærede Indenrigsminister har indtaget, er og vedbliver at være mig aldeles uforklarlig. Det er mig aldeles uforklarligt, at man selv kan følge den Fremgangsmaade, som man misbilliger hos Andre, og at man kan anse det at følge en saadan Fremgangsmaade som et Middel til at modarbejde det, som man misbilliger. Jeg har søgt at finde den Grundsætning, hvorpaa Ministeriet har stillet sig — paa ingen Maade ellers i Almindelighed, men kun i denne Sag — i, at den høitagtede Indenrigsminister har stillet sig paa det Standpunkt: Die for Die og Tand for Tand, men jeg tilstaar, at det heller ikke har tilfredsstillet mig, thi den høitagtede Indenrigsminister gaar langt videre; han siger ikke alene: Die for Die og Tand for Tand overfor de Skyldige, men ogsaa ligeoverfor de Uskyldige. Mlandt Forslagsstillerne er der jo et Par Medlemmer, der høre til Høire, og de have virkelig ikke lagt Ministeriets Forslag nogen Hindring i veien; flere Medlemmer, der høre til de saakaldte Moderate, have heller ikke paa nogen Maade lagt Ministeriets Forslag nogen Hindring i veien. Jeg selv føler mig fuldstændig uskyldig i saa Henseende; jeg veed, at jeg ærlig har arbejdet for den Anskuelse, at man saavidt muligt skulde gaa ind paa en saglig Behandling; jeg tror, at den eneste rette Maade er bestandig at gaa ind paa en saglig Behandling. Det har jeg arbejdet for, og saa møder den høitagtede Indenrigsminister et Forslag, hvori ogsaa jeg og mange andre ærede Medlemmer have Del, saaledes; han møder vore Bestræbelser med den Løn, at han ikke